

Ontwerpreglement betreffende de oprichting van een cel evenredigheid

Toelichting

De wet van 27 oktober 2020 betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan de invoering of wijziging van een beroepsreglementering heeft in Belgische rechtsorde de richtlijn (EU) 2018/958 van het Europees Parlement en de Raad van 28 juni 2018 omgezet.

Artikel 7 van de wet bepaalt dat elke autoriteit voorafgaand aan de invoering van nieuwe of de wijziging van bestaande bepalingen tot reglementering van een beroep een evenredigheidsbeoordeling uitvoert.

Daarbij worden de begrippen ‘*autoriteit*’ en ‘*bepaling ter reglementering van een beroep*’ als volgt gedefinieerd:

-autoriteit: “overheid of elke andere autoriteit bevoegd, krachtens de wetgeving of de reglementering, om bepalingen ter reglementering van een beroep aan te nemen.”

-bepaling ter reglementering van een beroep: “elke wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling die de toegang tot of de uitoefening, dan wel één van de wijzen van uitoefening, van een gereguleerd beroep beperkt, met inbegrip van het voeren van beroepstitels en de beroepsactiviteiten die een dergelijke titel toelaten en dit vallen binnen het toepassingsgebied van de federale wetgeving en regelgeving die onder het toepassingsgebied van richtlijn 2005/36/EG vallen”.

Overeenkomstig artikel 12 van de wet controleert de autoriteit ook na de invoering van nieuwe of gewijzigde bepalingen tot reglementering van een beroep of deze bepalingen in overeenstemming zijn met het evenredigheidsbeginsel. Daarbij moet rekening worden gehouden met de ontwikkelingen die zich sinds de vaststelling van de bepalingen hebben voorgedaan.

Aangezien de Orde van Vlaamse Balies krachtens artikel 496 van het Gerechtelijk Wetboek reglementen kan vaststellen die de toegang tot en de uitoefening van het beroep van advocaat regelen, moet bij het aannemen van zo’n reglementen een evenredigheidsbeoordeling worden uitgevoerd.

Voor zover daarover nog twijfel zou zijn, werd dit nog eens bevestigd in een advies van de Raad van State van 12 december 2023 over een voorontwerp van wet ‘houdende modernisering van het beroep van advocaat’.

Deze beoordeling moet volgens de wet worden uitgevoerd op een ‘objectieve en onafhankelijke’ wijze. Dit kan men name door het inwinnen van een advies van een onafhankelijk orgaan. De Koning kan een onafhankelijk orgaan oprichten of aanwijzen om zo’n advies uit te brengen, maar heeft dit tot op heden nog niet gedaan.

Gelet op de onafhankelijkheid van de advocatuur is het evenwel te verkiezen om voor de evenredigheidsbeoordeling in een aparte cel voor het advocatenberoep te voorzien en derhalve niet te wachten op een initiatief van de Koning.

Het ontwerpreglement richt deze onafhankelijke cel evenredigheid op om zo de algemene vergadering op objectieve en onafhankelijke wijze te adviseren.

Ontwerpreglement

Artikel 1

Er wordt in de schoot van de Orde van Vlaamse Balies een cel evenredigheid opgericht. Daartoe wordt na deel XI COLLEGE VAN TOEZICHT een nieuw deel XII CEL EVENREDIGHEID ingevoegd, met de hiernavolgende nieuwe artikelen 304 tot en met 306.

Artikel 304 – Taken

304.1 De cel evenredigheid beoordeelt op objectieve en onafhankelijke wijze de evenredigheid van nieuwe of de wijziging van bestaande bepalingen ter reglementering van de toegang of de uitoefening van het beroep van advocaat. Daartoe worden deze nieuwe of wijzigende bepalingen voorafgaand aan hun invoering, aan het schriftelijk, gemotiveerd en niet-bindend advies van de cel evenredigheid onderworpen.

304.2 De raad van bestuur kan bij de voorbereiding van een ontwerp van reglement, het in artikel 304.1 bedoelde advies inwinnen. Wanneer het ontwerp van reglement ter overweging wordt ingediend in de algemene vergadering, wordt het bekomen advies in de stukken opgenomen.

304.3 Nadat de algemene vergadering van de Orde van Vlaamse Balies een ontwerp van reglement, dat een bepaling zoals bedoeld in artikel 304.1 bevat, in overweging heeft genomen, maakt de voorzitter van de algemene vergadering onverwijld het ontwerp van reglement over aan de cel evenredigheid. Dit is niet zo wanneer er reeds in toepassing van artikel 304.2 een advies werd verstrekt.

De cel evenredigheid verstrekt binnen een termijn van 30 dagen een gemotiveerd advies. De cel evenredigheid kan daarbij suggesties doen om het ontwerp van reglement aan te passen. Wanneer binnen deze termijn geen advies wordt verstrekt, wordt de cel evenredigheid geacht geen bezwaren inzake evenredigheid te hebben vastgesteld.

De algemene vergadering kan in geval van spoedeisendheid beslissen om de termijn waarbinnen de cel evenredigheid advies moet verlenen te verkorten, zonder dat deze termijn evenwel korter kan zijn dan 7 dagen.

304.4 Wanneer door het aannemen van een amendement een in overweging genomen ontwerp van reglement dermate wijzigt dat het door de cel evenredigheid verstrekte advies daarmee niet kan geacht rekening te hebben gehouden, wordt een bijkomend advies verzocht.

Het verzoek tot bijkomend advies dient door de voorzitter van de algemene vergadering te worden aangevraagd uiterlijk voorafgaand aan de eindstemming over het geamendeerde ontwerp van reglement en in ieder geval wanneer minstens 15 leden van de algemene vergadering daarom verzoeken bij ordemotie voorafgaand aan de eindstemming.

De bepalingen van artikel 304.3 zijn van overeenkomstige toepassing op het verzoek tot bijkomend advies.

304.5 Nadat een reglement, dat een bepaling zoals bedoeld in artikel 304.1 bevat, werd aangenomen, kan de raad van bestuur op elk moment de cel evenredigheid verzoeken te controleren of het reglement nog in overeenstemming is met het evenredigheidsbeginsel. Daarbij wordt naar behoren rekening gehouden met de ontwikkelingen die zich sinds de vaststelling van het reglement hebben voorgedaan. De cel evenredigheid kan deze controle ook ambtshalve uitvoeren.

304.6 De in artikel 488, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde ordes van advocaten kunnen, over de bij deze ordes bestaande of voorgenomen reglementering, eveneens een evenredigheidsbeoordeling aan de cel evenredigheid verzoeken.

Artikel 305 - Samenstelling

305.1 De cel evenredigheid bestaat uit vijf effectieve leden en twee plaatsvervangende leden.

305.2 Een lid van de raad van bestuur en een afgevaardigde van de balie van advocaten bij het Hof van Cassatie mogen de vergaderingen van de cel evenredigheid bijwonen om toelichting te geven bij het ontwerp van reglement waarover een advies moet worden verstrekt. Zij mogen evenwel niet deelnemen aan de beraadslaging en stemming over een uit te brengen advies.

305.3 De effectieve en plaatsvervangende leden van de cel evenredigheid worden, na een publieke openverklaring van een oproep tot kandidaatstelling, voor een termijn van 3 jaar benoemd door de algemene vergadering van de Orde van Vlaamse Balies. Zij kunnen maximaal tweemaal opnieuw worden benoemd.

De effectieve leden kiezen onder zichzelf een voorzitter en een plaatsvervangende voorzitter van de cel evenredigheid.

305.4 De volgende personen kunnen geen lid zijn van de cel evenredigheid:

- a) advocaten
- b) de personeelsleden van de Orde van Vlaamse Balies, de Ordre des barreaux francophone et germanophone en de balie van advocaten bij het Hof van Cassatie
- c) de personeelsleden van de ordes van advocaten die deel uitmaken van de Orde van Vlaamse Balies en de Ordre des barreaux francophone et germanophone

305.5 De leden van de cel evenredigheid zien te allen tijde toe op hun onafhankelijkheid en objectiviteit en zorgen voor voldoende beschikbaarheid voor het vervullen van de taken. Wanneer een effectief lid tijdelijk niet kan zetelen, wordt het voor de duur van de niet-beschikbaarheid vervangen door een plaatsvervangend lid.

305.6 Een lid van de cel evenredigheid dat niet langer beantwoordt aan de voorwaarden voor lidmaatschap kan door de algemene vergadering van de Orde van Vlaamse Balies worden vervangen door een nieuw lid nadat het zittend lid de gelegenheid werd geboden om te worden gehoord door de algemene vergadering. Het nieuwe lid wordt benoemd zoals is bepaald in artikel 305.3.

305.7 Indien een lid vrijwillig ontslag neemt of in de onmogelijkheid verkeert om zijn taken te vervullen, wordt in vervanging voorzien zoals bepaald in artikel 305.3.

Artikel 306 – Begroting

306.1 De cel evenredigheid regelt zelf haar werking om te kunnen voldoen aan haar taken. Daartoe beschikt de cel over een eigen door de Orde van Vlaamse Balies toegekend budget dat toereikend moet zijn voor de onafhankelijke vervulling van haar taken.

306.2 De cel evenredigheid bezorgt de raad van bestuur van de Orde van Vlaamse Balies jaarlijks tegen 15 november een gedetailleerde budgetaanvraag voor het komende kalenderjaar. Tegen 15 mei van elk jaar stelt de cel evenredigheid een verslag op met rekening en verantwoording van de uitgaven van het voorbije kalenderjaar.

306.3 De budgetten en jaarrekeningen worden overeenkomstig de algemene werking van de Orde van Vlaamse Balies goedgekeurd en toegekend.

Artikel 2

Artikelen 293 en 294, reeds impliciet vernummerd naar artikelen 304 en 305, worden vernummerd naar respectievelijk artikel 305 en artikel 306.

Artikel 3

Dit reglement treedt in werking op de eerste dag van de vierde maand na haar publicatie in het Belgisch Staatsblad. Het nieuwe artikel 304 zal evenwel slechts in werking treden nadat in toepassing van het nieuwe artikel 305.3 de leden van de cel evenredigheid een eerste maal zijn benoemd.